

[https://class.coursera.org/
crypto-preview/class/index](https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index)

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

- ▶ Giới thiệu
- ▶ Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- ▶ Sơ đồ Merkle-Damgard
- ▶ Xây dựng hàm nén
- ▶ HMAC: MAC dựa trên SHA256
- ▶ Timing Attack cho MAC

[https://class.coursera.org/
crypto-preview/class/index](https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index)

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

- ▶ Giới thiệu
- ▶ Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- ▶ Sơ đồ Merkle-Damgard
- ▶ Xây dựng hàm nén
- ▶ HMAC: MAC dựa trên SHA256
- ▶ Timing Attack cho MAC

Tính kháng xung đột

Định nghĩa. Xét hàm băm $H: M \rightarrow T$ với $|M| \gg |T|$. Một xung đột cho H là một cặp $m_0, m_1 \in M$ thỏa mãn :

$$H(m_0) = H(m_1) \quad \text{và} \quad m_0 \neq m_1$$

Định nghĩa. Hàm H được gọi là **kháng xung đột** nếu với mọi thuật toán "hiệu quả" (tương minh) A :

$$\text{Adv}_{\text{CR}}[A, H] = \Pr[A \text{ output xung đột cho } H]$$

là "không đáng kể".

Ví dụ:

- SHA-256: Output là 256 bit.

Nhắc lại: Toàn vẹn thông điệp

MAC xây dựng dựa trên PRF:

- **ECBC-MAC, CMAC** : Thường dùng với AES (Ví dụ, 802.11i)
- **NMAC**: làm cơ sở cho **HMAC**
- **PMAC**: một MAC song song

MAC ngẫu nhiên:

- **Carter-Wegman MAC**: dựa trên one-time MAC nhanh

Tiếp theo:

- xây dựng MAC dựa trên tính kháng xung đột

Xây dựng MAC từ hàm kháng xung đột

$$S_{\text{big}}(k, m) = S(k, H(m)) \quad ; \quad V_{\text{big}}(k, m, t) = V(k, H(m), t)$$

Tính kháng xung đột là cần:

- Nếu kẻ tấn công có thể tìm được $m_0 \neq m_1$ sao cho $H(m_0) = H(m_1)$,
- vậy thì MAC không còn an toàn trước tấn công chọn 1 bản rõ:
  - bước 1 : kẻ tấn công truy vấn $t \leftarrow S(k, m_0)$
  - bước 2: output (m_1, t) là cặp thông điệp/tag giả mạo

6

Xây dựng MAC từ hàm kháng xung đột

Xây dựng. Xét $I = (S, V)$ là MAC cho thông điệp ngắn trên (K, M, T) (Ví dụ,

AES). Xét hàm băm $H: M_{\text{big}} \rightarrow M$.

Ta định nghĩa $I_{\text{big}} = (S_{\text{big}}, V_{\text{big}})$ trên (K, M_{big}, T) như sau:

$$S_{\text{big}}(k, m) = S(k, H(m)) \quad ; \quad V_{\text{big}}(k, m, t) = V(k, H(m), t)$$

Định lý. Nếu I là một MAC an toàn và H hàm kháng xung đột, vậy thì I_{big} là MAC an toàn.

Ví dụ:

- $S(k, m) = \text{AES}_{\text{2-block-cbc}}(k, \text{SHA-256}(m))$ là một MAC an toàn.

5

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

<https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index>

- ▶ Giới thiệu
- ▶ Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- ▶ Sơ đồ Merkle-Damgard
- ▶ Xây dựng hàm băm
- ▶ HMAC: MAC dựa trên SHA256
- ▶ Timing Attack cho MAC

Bảo vệ sự toàn vẹn của file dùng hàm băm kháng xung đột

Gói phần mềm:

Không gian chung
(chỉ đọc)
 $H(F_1)$ $H(F_2)$
...
 $H(F_n)$

Toàn vẹn:

- Khi người dùng download file, chỉ ta có thể kiểm tra nội dung có khớp với mã băm
- H kháng xung đột $\Rightarrow$ kẻ tấn công không thể sửa gói phần mềm mà không bị phát hiện
- Không cần khóa (mọi người đều có thể kiểm tra tính toàn vẹn), nhưng cần không gian lưu trữ công khai

7

Nghịch lý ngày sinh nhật

Định lý. Xét các số nguyên $r_1, \dots, r_n \in \{1, \dots, B\}$ có phân phối giống nhau. Khi $n = 1.2 \times B^{1/2}$ thì ta có

$$\Pr[\exists i \neq j: r_i = r_j] \geq 1/2$$

Chứng minh. $\Pr[\exists i \neq j: r_i = r_j] = 1 - \Pr[\forall i \neq j: r_i \neq r_j]$

$$\begin{aligned} &= 1 - \left(\frac{B-1}{B} \right) \left(\frac{B-2}{B} \right) \cdots \left(\frac{B-n+1}{B} \right) \\ &= 1 - \prod_{i=1}^{n-1} \left(1 - \frac{i}{B} \right) \geq 1 - \prod_{i=1}^{n-1} e^{-i/B} \\ &= 1 - e^{-1/B \sum_{i=1}^{n-1} i} \\ &\geq 1 - e^{-n^2/(2B)} \\ &\geq 1 - e^{-0.72} = \underline{\underline{0.53}} \end{aligned}$$

10

Thuật toán tấn công hàm băm $H: M \rightarrow \{0, 1\}^n$

Thuật toán:

1. Chọn $2^{n/2}$ thông điệp ngẫu nhiên trong M : $m_1, \dots, m_{2^{n/2}}$ (xác suất chúng phân biệt nhau là cao)
2. For $i = 1, \dots, 2^{n/2}$:
tính $t_i = H(m_i) \in \{0, 1\}^n$.
3. Tìm xung đột ($t_i = t_j$). Nếu không thấy thì quay lại bước 1.

- Kỳ vọng số vòng lặp cần thực hiện gần bằng 2
- Thời gian chạy: $O(2^{n/2})$ và không gian $O(2^{n/2})$

12

Thuật toán tấn công hàm băm

- Xét hàm băm $H: M \rightarrow \{0, 1\}^n$ với $|M| \gg 2^n$
- Thuật toán sau cho phép tìm xung đột sau $O(2^{n/2})$ lần băm.

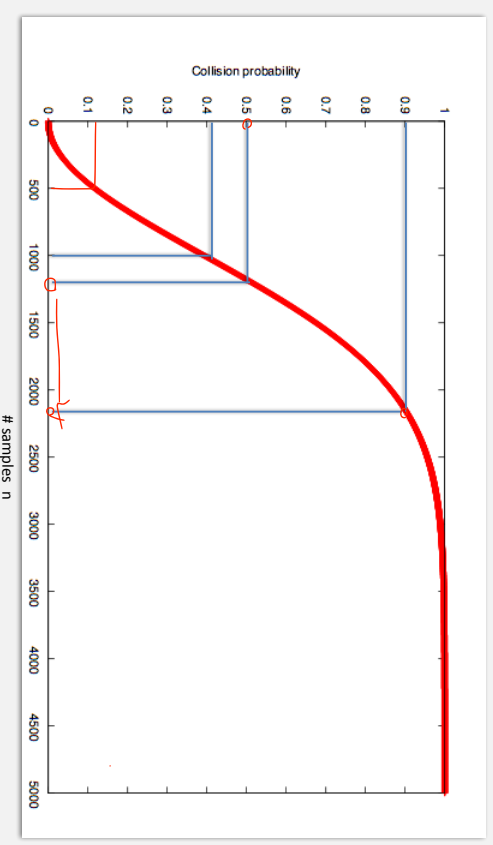
Thuật toán:

1. Chọn $2^{n/2}$ thông điệp ngẫu nhiên trong M : $m_1, \dots, m_{2^{n/2}}$ (với xác suất chúng phân biệt là cao)
2. For $i = 1, \dots, 2^{n/2}$:
tính $t_i = H(m_i) \in \{0, 1\}^n$.
3. Tìm xung đột ($t_i = t_j$). Nếu không thấy thì quay lại bước 1.

- Khả năng thành công của thuật toán này như thế nào?

9

$B = 10^6$

11

Thuật toán lượng tử

	Thuật toán cổ điển	Thuật toán lượng tử
Tấn công vét cạn hệ mã khối $E: K \times X \rightarrow X$	$O(K)$	$O(K ^{1/2})$
Tìm xung đột cho hàm băm $H: M \rightarrow T$	$O(T ^{1/2})$	$O(T ^{1/3})$

14

Nhắc lại: Hàm băm Kháng xung đột

Định nghĩa. Xét hàm băm $H: M \rightarrow T$ với $|M| \gg |T|$. Một **xung đột** cho H là một cặp $m_0, m_1 \in M$ thỏa mãn :

$$H(m_0) = H(m_1) \quad \text{và} \quad m_0 \neq m_1$$

Mục đích:

- Xây dựng hàm băm kháng xung đột

Bước đầu tiên:

- Cho một hàm băm kháng xung đột cho thông điệp kích thước nhỏ,
- hãy xây dựng hàm băm cho thông điệp kích thước lớn.

16

Một số hàm băm Kháng xung đột

Crypto++ 5.6.0 [Wei Dai]

AMD Opteron, 2.2 GHz (Linux)

hàm	mã băm (số bit)	tốc độ (MB/giây)	thời gian tính công
SHA-1	160	153	280
SHA-256	256	111	2128
SHA-512	512	99	2256
Whirlpool	512	57	2256

* thuật toán tốt nhất tìm xung đột cho SHA-1 cần 2^{51} lần tính mã băm.

13

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

▶ Giới thiệu

▶ Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh

▶ Sơ đồ Merkle-Damgard

▶ Xây dựng hàm nén

▶ HMAC: MAC dựa trên SHA256

▶ Timing Attack cho MAC

<https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index>

Tính kháng xung đột cho sơ đồ MD

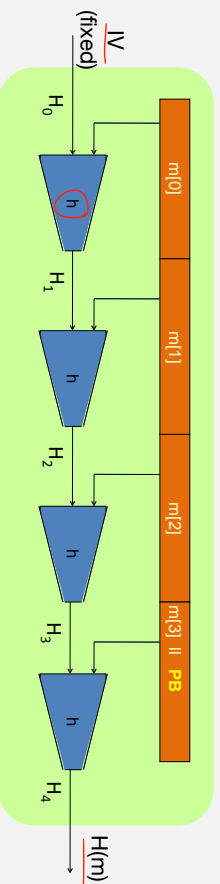
Định lý. Nếu h là kháng xung đột, vậy thì H xây dựng theo sơ đồ trước cũng là kháng xung đột.

Chứng minh.

- xung đột cho $H \Rightarrow$ xung đột cho h

18

Xây dựng theo sơ đồ Merkle-Damgard

Cho trước hàm nén $h: T \times X \rightarrow T$

Xây dựng:

- Hàm băm $H: X^L \rightarrow T$.

Padding: $1000...0 \parallel \text{msg len}$

64 bits

- Nếu không đủ không gian cho padding, vậy thì thêm block mới.

17

[https://class.coursera.org/
crypto-preview/class/index](https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index)

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

- Giới thiệu
- Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- Sơ đồ Merkle-Damgard
- Xây dựng hàm nén
- HMAC: MAC dựa trên SHA256
- Timing Attack cho MAC

Vấn đề

Làm thế nào xây dựng được hàm băm kháng xung đột cho thông điệp kích thước nhỏ?

19

Hãy chọn đáp án đúng

- Giả sử ta định nghĩa

$$h(H, m) = E(m, H)$$

- Vậy thì hàm $h(\dots)$ không kháng xung đột:

- để tìm xung đột (H, m) và (H', m') ta chọn ngẫu nhiên (H, m, m')

- và xây dựng H' như sau:

1. $H' = D(m', E(m, H))$

$$h(H', m') = E(m', D(m', E(m, H))) = E(m, H)$$

2. $H' = E(m', D(m, H))$

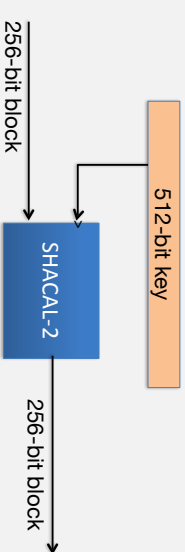
3. $H' = E(m', E(m, H))$

4. $H' = D(m', D(m, H))$

22

Case study: SHA-256

- Merkle-Damgard function
- Davies-Meyer compression function
- Block cipher: SHACAL-2

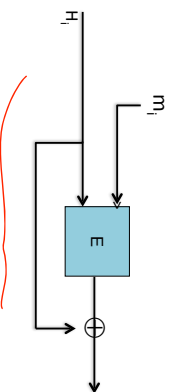

24

Hàm nén từ mã khối

Xây dựng. Xét hệ mã khối $E: K \times \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}^n$. Hàm nén Davies-Meyer xây dựng bởi:

$$h(H, m) = E(m, H) \oplus H$$

21

Các cách xây dựng khác

- Để đơn giản, ta xét $E: \{0, 1\}^n \times \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}^n$

- Miyaguchi-Preneel:

$$h(H, m) = E(m, H) \oplus H \oplus m$$

(Whirlpool)

$$h(H, m) = E(H \oplus m, m) \oplus m$$

có 12 biến thể như vậy

- Các biến thể khác là không an toàn, ví dụ

$$h(H, m) = E(m, H) \oplus m$$

(Bài tập)

$$h(H', m') = E(m', D(m', h(H, m) \text{ xor } m')) \text{ xor } m'$$

$$= h(H, m) \text{ xor } m' \text{ xor } m'$$

$$= h(H, m)$$

sinh ngẫu nhiên H, m, m' và tìm H' :
 $H' = D(m', h(H, m) \text{ xor } m')$
 $H' = D(m', E(m, H) \text{ xor } m' \text{ xor } m')$

23

<https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index>

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

- ▶ Giới thiệu
- ▶ Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- ▶ Sơ đồ Merkle-Damgard
- ▶ Xây dựng hàm băm
- ▶ HMAC: MAC dựa trên SHA256
- ▶ Timing Attack cho MAC

Hàm nén có thể chứng minh an toàn

- Chọn một số nguyên tố ngẫu nhiên p kích thước 2000-bit và các số ngẫu nhiên $1 \leq u, v \leq p$.
- Với mỗi $m, h \in \{0, \dots, p-1\}$ ta định nghĩa

$$h(h, m) = u^h \cdot v^m \pmod{p}$$

Sự kiện. Tìm xung đột cho $h(\cdot, \cdot)$ là khó như giải bài toán “discrete-log” modul p .

Vấn đề: hàm nén này chậm.

MAC từ hàm băm theo sơ đồ Merkle-Damgard

Xây dựng thử nghiệm:

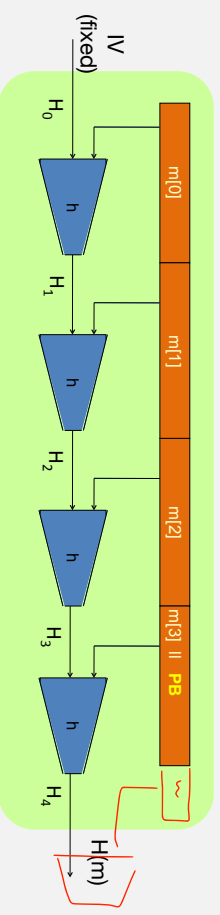
- Xét $H: X^L \rightarrow T$ là một hàm băm kháng xung đột theo sơ đồ Merkle-Damgard
- Ta xây dựng

$$S(k, m) = H(k \parallel m)$$

- MAC này là không an toàn bởi vì:

1. Cho $H(k \parallel m)$ có thể tính $H(w \parallel k \parallel m \parallel PB)$ với mọi w .
2. Cho $H(k \parallel m)$ có thể tính $H(k \parallel m \parallel w)$ với mọi w .
3. Cho $H(k \parallel m)$ có thể tính $H(k \parallel m \parallel \underline{PB} \parallel \underline{w})$ với mọi w .
4. Mọi người đều có thể tính $H(k \parallel m)$ với mọi m .

Nhắc lại: Xây dựng theo sơ đồ Merkle-Damgard

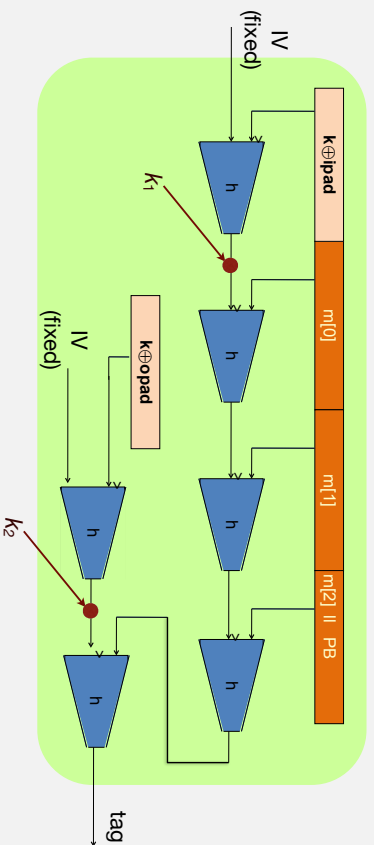

Định lý. h kháng xung đột $\Rightarrow H$ kháng xung đột.

Câu hỏi:

- Liệu chúng ta có thể sử dụng $H(\cdot)$ trực tiếp để xây dựng MAC ?

Hình mô tả HMAC

Tương tự như NMAC PRF

- khác biệt chính: hai khóa k_1 và k_2 phụ thuộc nhau.

30

Phương pháp chuẩn: HMAC (Hash-MAC)

Được dùng rộng rãi trên Internet

Hàm băm H

- Ví dụ: SHA-256 ; output là 256 bits

Ta xây dựng MAC từ hàm băm:

$$\text{HMAC: } S(k, m) = H(\underbrace{k \oplus \text{ipad}}_{k_1} \parallel H(\underbrace{k \oplus \text{opad}}_{k_2} \parallel m))$$

29

HÀM BẮM KHÁNG XUNG ĐỘT

<https://class.coursera.org/crypto-preview/class/index>

- Giới thiệu
- Tấn công dùng nghịch lý ngày sinh
- Sơ đồ Merkle-Damgard
- Xây dựng hàm nén
- HMAC: MAC dựa trên SHA256
- Timing Attack cho MAC

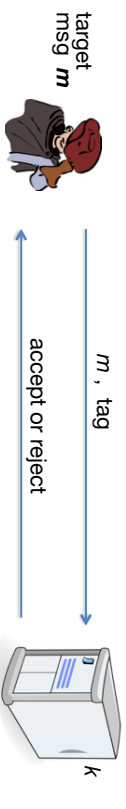
Tính chất của HMAC

- Xây dựng từ cài đặt của SHA-256
- HMAC được giả sử là một PRF an toàn
  - Có thể chứng minh với một số giả sử PRF về $h(\cdot, \cdot)$
  - Chặn về an toàn tương tự như NMAC: Khi $q^2/171$ là "không đáng kể".
- Trong TLS: có hỗ trợ HMAC-SHA1-96

31

Chú ý: Timing Attacks vào hàm Kiểm tra

Timing attack:

- Để tính tag cho một thông điệp m ta thực hiện:
- 1. Truy vấn server để lấy một tag ngẫu nhiên
- 2. Lặp lại mọi khả năng của byte đầu tiên và gửi đến server, dừng khi hàm verification chạy nhanh hơn so với thời gian thực hiện bước 1
- 3. Lặp lại với mọi byte trong tag cho đến khi tìm được tag.

34

Chống Timing Attack #2

Phương pháp

- Đảm bảo rằng phép toán so sánh sẽ luôn thực hiện với thời gian bằng nhau trên mọi dữ liệu

```
def Verify(key, msg, sig_bytes):  
    mac = HMAC(key, msg)  
    return HMAC(key, mac) == HMAC(key, sig_bytes)
```

Đảm bảo

- Kẻ tấn công không biết giá trị nào đang được so sánh.

36

Chú ý: Timing Attacks vào hàm Kiểm tra

Ví dụ. Keyczar crypto library (Python)

[Đã đơn giản hóa]

```
def Verify(key, msg, sig_bytes):  
    return HMAC(key, msg) == sig_bytes
```

Vấn đề:

- Cài đặt của phép toán '==' so sánh tuần tự từng byte
- Sẽ trả lại **false** ngay khi gặp byte khác nhau đầu tiên.

33

Chống Timing Attack #1

Phương pháp

- Đảm bảo rằng phép toán so sánh sẽ luôn thực hiện với thời gian bằng nhau trên mọi dữ liệu

```
return false if sig_bytes has wrong length  
result = 0  
for x, y in zip(HMAC(key, msg), sig_bytes):  
    result |= ord(x) ^ ord(y)  
return result == 0
```

Vấn đề:

- Không đảm bảo được việc trình biên dịch không sửa lại đoạn mã trong khi tối ưu

35

Đừng tự cài đặt crypto !